

Na osnovu člana V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 272/08 od 29. oktobra 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 48. sjednici, održanoj 26. novembra 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, potpisan u Sarajevu 12. juna 2008. godine na bosanskom, hrvatskom, srpskom i mađarskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Bosna i Hercegovina

i

Republika Mađarska

u želji da urede međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja i pojedina pitanja socijalne sigurnosti, dogovorile su se sljedeće:

DIO I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu sljedeći pojmovi znače:

1. "teritorija"

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
teritorija Bosne i Hercegovine;

u odnosu na Republiku Mađarsku:
teritorija Republike Mađarske;

2. "pravni propisi"

zakoni, podzakonski i drugi opći akti koji se odnose na oblasti iz člana 2. ovog sporazuma;

3. "nadležni organ"
u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
ministarstva nadležna za pravne propise u Bosni i Hercegovini iz člana 2. ovog sporazuma;
u odnosu na Republiku Mađarsku:
ministarstva, ministri ili drugi odgovarajući organi nadležni za pravne propise u Republici Mađarskoj iz člana 2. ovog sporazuma;
 4. "nosilac"
ustanova, odnosno organ nadležan za provođenje pravnih propisa iz člana 2. ovog sporazuma;
 5. "nadležni nosilac"
nosilac osiguranja kod kojega je lice osigurano u vrijeme podnošenja zahtjeva za davanje ili od kojega ima ili bi imalo pravo na davanje;
 6. "organ za vezu"
organ određen za efikasno provođenje ovog sporazuma;
 7. "period osiguranja"
period plaćenog doprinosu i sa njime izjednačenog vremena;
 8. "novčano davanje"
penzija i druga novčana davanja, uključujući dodatke, dopune, usklađivanja i povećanja prema pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;
 9. "davanje u naturi"
zdravstvene usluge i druga davanja, osim novčanih, prema pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;
 10. "prebivalište"
mjesto stalnog boravka;
 11. "boravište"
mjesto privremenog boravka čija dužina, u pravilu, zavisi od cilja boravka;
 12. "osiguraničnik"
lice koje je osigurano ili je bilo osigurano prema pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;
 13. "korisnik"
lice koje je ostvarilo pravo prema pravnim propisima iz člana 2. ovog sporazuma;
 14. "član porodice"
član porodice prema pravnim propisima one strane ugovornice na osnovu kojih ostvaruje pravo;
- (2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima strana ugovornica.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

- (1) Ovaj sporazum se odnosi na pravne propise:
u Bosni i Hercegovini o:
 1. zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;
 2. penzijskom i invalidskom osiguranju;
 3. povredi na radu i profesionalnoj bolesti;
 4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti i
 5. novčanoj naknadi za materinstvo;u Republici Mađarskoj:
 1. u oblasti davanja u okviru socijalnog osiguranja o:
 - 1.1. davanjima u naturi i novčanim davanjima iz zdravstvenog osiguranja;
 - 1.2. davanjima za slučaj nesreće;
 - 1.3. penzijama;
 2. u okviru davanja za slučaj nezaposlenosti:
 - 2.1. o naknadi za traženje posla,
 - 2.2. o pomoći za traženje posla,kao i o pokriću navedenih davanja.
- (2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se obuhvataju, mijenjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

- (3) Ovaj sporazum se odnosi i na one pravne propise kojima se utvrđuju novi sistemi ili grane socijalnog osiguranja u jednoj strani ugovornici, ukoliko nadležni organ druge strane ugovornice ne izrazi svoje neslaganje u roku od tri mjeseca od dana prispjeća pismenog obavještenja.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje

Ovaj sporazum se primjenjuje na:

- a) lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje strane ugovornice i
- b) druga lica koja prava izvode od lica naznačenih pod a).

Član 4.

Jednaki tretman

- (1) Prilikom primjene pravnih propisa jedne strane ugovornice, državljani druge strane ugovornice su izjednačeni sa njenim državljanima.
- (2) Stav 1. ovog člana se ne odnosi na:
 1. pravne propise o učešću osiguranika i poslodavaca u organima nosilaca i udruženja u oblasti socijalnog osiguranja, ako propisima nije drukčije određeno;
 2. odredbe o teretu osiguranja iz međunarodnih ugovora zaključenih sa trećim državama i
 3. pravne propise o osiguranju lica zaposlenih u službenom predstavništvu jedne od strana ugovornica u trećim državama ili kod članova tog predstavništva.

Član 5.

Transfer davanja

- (1) Novčana davanja po propisima jedne strane ugovornice ne mogu se umanjiti, mijenjati, staviti u stanje mirovanja, oduzeti ili zaplijeniti zbog toga što korisnik prebiva ili boravi na teritoriji druge strane ugovornice, osim ako ovim sporazumom nije drukčije određeno.
- (2) Državljanima druge strane ugovornice transfer davanja iz stava 1. ovog člana se vrši pod istim uvjetima kao i vlastitim državljanima i u slučaju kada prebiva ili boravi u trećoj državi.
- (3) Stav 1. ovog člana se ne primjenjuje na davanja ostvarena u Bosni i Hercegovini po osnovu najniže penzije, tuđe pomoći i njege, kao i na druga davanja koja se ostvaruju zavisno od imovinskog cenzusa.

Član 6.

Odredbe o neakumuliranju

- (1) Ako neka činjenica, prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, ima pravno dejstvo na neko novčano davanje, odnosno pravo, ta strana ugovornica uzima u obzir istu takvu činjenicu nastalu na teritoriji druge strane ugovornice, kao da je nastala na njenoj teritoriji.
- (2) Na osnovu ovog sporazuma ne može se, po osnovu istog perioda osiguranja, steći ni zadržati prava na veća davanja ili prihode istog karaktera osim novčanih davanja za slučaj invalidnosti, starosti i smrti.

DIO II. ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 7.

Opća odredba

Obaveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one strane ugovornice na čijoj teritoriji lice obavlja posao i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili sjedište poslodavca nalazi na teritoriji druge strane ugovornice, ako odredbama čl. 8. i 9. ovog sporazuma nije drukčije određeno.

Član 8.

Posebne odredbe

- (1) Na zaposlene u državnim i javnim službama, službene predstavnike i sa njima izjednačena lica upućena na teritoriju druge strane ugovornice primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice koja ih je uputila.
- (2) Ako poslodavac sa sjedištem na teritoriji jedne strane ugovornice uputi zaposlenog na teritoriju druge strane

ugovornice na njega se, najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca nakon njegovog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve strane ugovornice, kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.

- (3) Ako lice koje obavlja samostalnu djelatnost u jednoj strani ugovornici ode u drugu stranu ugovornicu radi privremenog obavljanja te djelatnosti na njega se, najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca nakon njegovog odlaska, primjenjuju pravni propisi prve strane ugovornice, kao da u njoj obavlja djelatnost.
- (4) Ako poslodavac koji se bavi zračnim, drumskim ili željezničkim saobraćajem (prijevozom, špedicijom i transportom) sa sjedištem na teritoriji jedne strane ugovornice uputi zaposlenog na teritoriju druge strane ugovornice, na njega se primjenjuju pravni propisi strane ugovornice u kojoj je sjedište poslodavca, kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.
- (5) Na zaposlene na brodu ili drugim plovilima primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice pod čijom zastavom brod ili drugo plovilo plovi.
- (6) Na lica koja nisu zaposlena na brodu ili drugim plovilima, a koja obavljaju poslove utovara, istovara, popravke ili nadzora broda ili drugog plovila u luci druge strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice kojoj luka pripada.

Član 9.

Diplomatska i konzularna predstavništva

- (1) Na članove diplomatskog i konzularnog predstavništva upućene u drugu stranu ugovornicu, kao i na članove njihovih porodica koji žive sa njima u istom domaćinstvu i nisu osigurani po drugom osnovu, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice iz koje su upućeni.
- (2) Na zaposlene kao privatnu poslugu kod članova diplomatskog i konzularnog predstavništva upućene u drugu stranu ugovornicu, kao i na članove njihovih porodica koji žive sa njima u istom domaćinstvu i nisu osigurani po drugom osnovu, primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice iz koje su upućeni.
- (3) Na zaposlene iz stava 2. ovog člana u diplomatskom i konzularnom predstavništvu koji nisu upućeni primjenjuju se pravni propisi strane ugovornice na čijoj su teritoriji zaposleni, a diplomatsko i konzularno predstavništvo, odnosno njihovi članovi koji ih zapošljavaju, dužni su da se pridržavaju pravnih propisa te države koji važe za poslodavca.
- (4) Izuzetno od stava 3. ovog člana zaposleni koji su državljani strane ugovornice čije je diplomatsko ili konzularno predstavništvo mogu se, u roku od tri mjeseca od dana zaposlenja, opredijeliti za primjenu pravnih propisa te strane ugovornice.

Član 10.

Izuzeci

Na zajednički zahtjev zaposlenog i njegovog poslodavca, odnosno lica koje samostalno obavlja djelatnost, nadležni organi dvije strane ugovornice, odnosno subjekti koje oni ovlaste, mogu sporazumno dogovoriti izuzetke od čl. 8. i 9. ovog sporazuma, pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DIO III. POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1. Bolest i materinstvo

Član 11.

Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja stečeni prema pravnim propisima obje strane ugovornice, ako je to potrebno, sabiraju se za sticanje prava na davanje u naturi i novčano davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uvjetom da se periodi ne poklapaju.

Član 12.

Davanja u naturi

- (1) Lice koje ima pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne strane ugovornice ima pravo na davanja u naturi za vrijeme privremenog boravka na teritoriji druge strane ugovornice kada njegovo stanje zahtijeva hitno pružanje zdravstvene zaštite, pod uvjetom da nije otišlo na teritoriju druge strane ugovornice u cilju liječenja.
- (2) Pravo na davanje u naturi ima i lice koje je od nadležnog nosioca dobilo prethodno odobrenje da privremeno pređe na teritoriju druge strane ugovornice da bi u njoj bilo liječeno.
- (3) Članovi porodice lica osiguranog po pravnim propisima jedne strane ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice imaju pravo na davanje u naturi po pravnim propisima druge strane ugovornice kao da je kod njega osigurano, a na teret nosioca prve strane ugovornice.
- (4) Članovi porodice iz stava 3. ovog člana sa prebivalištem na teritoriji jedne strane ugovornice, čije stanje za vrijeme boravka na teritoriji druge strane ugovornice zahtijeva hitno pružanje zdravstvenih usluga, ima pravo na te usluge prema pravnim propisima i na teret nosioca druge strane ugovornice.
- (5) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana se primjenjuju i na članove porodice.

Član 13.

Korisnici penzije

- (1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima obje strane ugovornice, primjenjuju se pravni propisi za pružanje davanja u naturi strane ugovornice na čijoj teritoriji korisnik penzije ima prebivalište. Davanja u naturi pružaju se na teritoriji i na teret strane ugovornice u kojoj korisnik penzije ima prebivalište.
- (2) Na korisnika penzije ostvarene prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, koji ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, na pružanje davanja u naturi primjenjuju se pravni propisi te strane ugovornice, kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima. Davanja u naturi pruža nosilac mjesta prebivališta, a na teret nadležnog nosioca.
- (3) Korisnik penzije iz stava 2. ovog člana sa prebivalištem na teritoriji jedne strane ugovornice, čije stanje za vrijeme boravka na teritoriji druge strane ugovornice zahtijeva hitno pružanje zdravstvenih usluga, ima pravo na te usluge prema pravnim propisima i na teret nosioca druge strane ugovornice.
- (4) Odredbe stava 1. do 3. ovog člana se primjenjuju i na članove porodice korisnika penzije.
- (5) Odredbe stava 1. do 4. ovog člana se ne primjenjuju sve dok su korisnik penzije ili članovi porodice po osnovu obavljanja djelatnosti zdravstveno osigurani u skladu sa pravnim propisima strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi njegovo prebivalište.

Član 14.

Odobranje davanja veće vrijednosti

Za odobrenje proteza i drugih davanja u naturi veće vrijednosti licima iz člana 12. st. 1. i 3., odnosno članovima porodice lica iz člana 12. stav 1. je potrebna saglasnost nadležnog nosioca. Ukoliko davanje nije moguće odložiti bez ugrožavanja života ili zdravlja odnosno lica, ili ukoliko se troškovi davanja u smislu člana 15. stav 2. ovog sporazuma nadoknađuju u okviru paušalnog obračuna, saglasnost nije potrebna.

Član 15.

Naknada troškova

- (1) Nadležni nosilac naknađuje nosiocu druge strane ugovornice stvarne troškove nastale u vezi davanja u naturi pruženih u skladu s čl. 12. i 13. ovog sporazuma, izuzev administrativnih troškova.
- (2) Organi za vezu strana ugovornica mogu, u cilju pojednostavljenja obračunskog postupka, za pojedine grupe

korisnika dogovoriti paušalni obračun i uzajamna plaćanja nastalih troškova.

Član 16. Novčana davanja

Novčana davanja u slučaju bolesti ili materinstva korisniku pruža neposredno nadležni nosilac, prema pravnim propisima koji se na njega odnose.

Poglavlje 2. Starost, invalidnost i smrt

Član 17. Sabiranje perioda osiguranja

- (1) Ako je, prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, sticanje, očuvanje ili ponovno priznavanje prava na penziju uvjetovano navršenjem perioda osiguranja, nadležni nosilac te strane ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i periode osiguranja navršene prema pravnim propisima druge strane ugovornice, kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primjenjuje, pod uvjetom da se ne odnosi na isto vrijeme.
- (2) Ako je, prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, pravo na penziju uvjetovano navršenjem staža u određenom zanimanju, odnosno poslu, ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te strane ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge strane ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu. Ako periodi osiguranja koji se sabiraju ne obezbjeđuju osnov za davanje u posebnom sistemu davanja, tada se period osiguranja sabira u općem sistemu osiguranja.
- (3) Ako i pored primjene st. 1. i 2. ovog člana nisu ispunjeni uvjeti za sticanje prava na penziju, nadležni nosilac uzima u obzir i periode osiguranja navršene u trećim državama sa kojima obje strane ugovornice imaju zaključene sporazume o socijalnom osiguranju i u kojima se predviđa sabiranje perioda osiguranja. Ako samo jedna strana ugovornica ima sporazum sa trećom državom, tada ona uzima u obzir period osiguranja koji je osiguranik ostvario u trećoj državi ako sporazumom sa tom trećom državom nije drukčije utvrđeno.
- (4) U slučaju Republike Mađarske stav 3. ovog člana se ne odnosi na one periode koji se mogu uračunati a koji su stečeni prema pravnim propisima one treće države sa kojom Republika Mađarska ima zaključen sporazum na teritorijalnom principu.
- (5) Ako prema pravnim propisima jedne strane ugovornice vrijeme korištenja penzije produžava period u kojem mora biti navršen period osiguranja, taj period se produžava odgovarajućim vremenom korištenja penzije ostvarene prema pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 18. Samostalna penzija

Ako se prema pravnim propisima jedne strane ugovornice pravo na penziju može ostvariti i bez primjene člana 17. ovog sporazuma, nadležni nosilac te strane ugovornice utvrđuje penziju isključivo na osnovu perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 19.

Obračun srazmjernog dijela penzije

Ako prema pravnim propisima jedne strane ugovornice pravo na penziju postoji samo uz primjenu člana 17. ovog sporazuma, nadležni nosilac te strane ugovornice utvrđuje penziju isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koje ona primjenjuje. Ako penziju nije moguće odrediti na način iz prethodne rečenice, srazmjerni dio penzije se određuje na sljedeći način:

1. nadležni nosilac najprije utvrđuje teoretsku svotu penzije na koju bi osiguranik imao pravo kada bi svi sabrani periodi osiguranja bili navršeni unutar pravnih propisa koje on primjenjuje. Iznos penzije koji ne zavisi od dužine penzijskog staža uzima se, također, kao teoretski iznos;

2. zatim, nadležni nosilac utvrđuje stvarni iznos penzije na koju osiguranik ima pravo tako da se teoretski iznos iz tačke 1. ovog člana svodi na odnos između perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupno sabranih perioda osiguranja;
3. ako je ukupno trajanje perioda osiguranja, sabranih prema članu 17. ovog sporazuma, duže od najdužeg trajanja perioda propisanog pravnim propisima jedne strane ugovornice za izračunavanje najvećeg iznosa penzije, nadležni nosilac za izračunavanje penzije prema tač. 1. i 2. ovog člana uzima u obzir to najduže trajanje umjesto ukupno sabranih perioda osiguranja.

Član 20.

Osnov za utvrđivanje penzije

Ako se prema pravnim propisima jedne strane ugovornice iznos penzije obračunava na osnovu zarade odnosno osnovice osiguranja, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu odnosno osnovicu osiguranja isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Član 21.

Period osiguranja kraći od 365 dana

- (1) Ako je ukupan period osiguranja koji se prema pravnim propisima jedne strane ugovornice uzima u obzir za obračunavanje penzije kraći od 365 dana, nosilac te strane ugovornice ne odobrava pravo na penziju izuzev u slučaju kada prema tim pravnim propisima postoji pravo na penziju samo po osnovu tog perioda osiguranja.
- (2) Period osiguranja iz stava 1. ovog člana po osnovu kojeg nosilac jedne strane ugovornice ne odobrava pravo na penziju uzima u obzir nosilac druge strane ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na penziju, kao i određivanje njene visine, kao da je navršen prema njegovim pravnim propisima.

Član 22.

Umanjenje, obustava ili ukidanje isplate penzije

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje ne podliježu pravnim propisima strana ugovornica o umanjenju, suspenziji ili ukidanju penzije u slučaju njihovog preklapanja.

Poglavlje 3. Osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 23.

Povrede na radu i profesionalne bolesti

- (1) Lice koje pretrpi povredu na radu ili je oboljelo od profesionalne bolesti za vrijeme trajanja osiguranja ostvaruje pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima strane ugovornice kod koje je osigurano.
- (2) Za davanja u naturi koja se pružaju po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti primjenjuju se odgovarajući članovi ovog sporazuma. Troškove za pružena davanja nosioci strana ugovornica uzajamno obračunavaju u skladu sa članom 15. ovog sporazuma.
- (3) Ako pravni propisi jedne strane ugovornice predviđaju da se prilikom utvrđivanja gubitka ili umanjenja radne sposobnosti zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti ili prilikom utvrđivanja prava na davanje moraju uzeti u obzir prethodne povrede na radu i profesionalne bolesti, uzimaju se u obzir i povrede na radu i profesionalne bolesti u skladu sa pravnim propisima druge strane ugovornice.
- (4) Ako lice na putu radi stupanja na posao ili povratka sa posla doživi povredu smatrat će se da je do povrede došlo na teritoriji strane ugovornice kod koje je lice osigurano.

Član 24.

Uzimanje u obzir djelatnosti opasnih po zdravlje

- (1) Prilikom utvrđivanja prava na davanje po osnovu određene profesionalne bolesti nosilac jedne strane ugovornice uzima u obzir i one djelatnosti opasne po zdravlje koje, prema pravnim propisima druge strane ugovornice i prema svojoj prirodi, mogu biti uzroci te profesionalne bolesti. Ako pravo

na novčano davanje za slučaj profesionalne bolesti postoji prema pravnim propisima obje strane ugovornice, davanje odobrava strana ugovornica prema čijim pravnim propisima je lice posljednji put bilo osigurano po osnovu obavljanja djelatnosti koja je uzrokovala profesionalnu bolest.

- (2) Ako je lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima novčano davanje na teret nosioca jedne strane ugovornice, zbog pogoršanja bolesti prouzrokovanog obavljanjem djelatnosti koja, prema pravnim propisima druge strane ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nosiocu druge strane ugovornice, nosilac prve strane ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim pravnim propisima. Nosilac druge strane ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, po osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo prema njegovim pravnim propisima.

Poglavlje 4. Nezaposlenost

Član 25.

Pravila davanja za slučaj nezaposlenosti

- (1) Ukoliko pravni propisi jedne strane ugovornice isplatu ili trajanje davanja za slučaj nezaposlenosti vezuju za navršenje određenog perioda, nadležni nosilac te strane ugovornice će periode navršene prema propisima druge strane ugovornice smatrati kao da su navršeni prema njegovim propisima, pod uvjetom da se i prema propisima te strane ugovornice smatraju periodima osiguranja i ukoliko se ne poklapaju.
- (2) Državljeni strana ugovornica, ukoliko pravnim propisima strana ugovornica nije drukčije uređeno, pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti imaju na teritoriji one strane ugovornice čiji su državljani nezavisno od toga na čijoj teritoriji su bili osigurani kada su postali nezaposleni.
- (3) Kod utvrđivanja iznosa naknade za slučaj nezaposlenosti prema pravnim propisima jedne strane ugovornice uzima se, umjesto zarade za vrijeme perioda osiguranja u drugoj strani ugovornici, samo prosjek odgovarajuće zarade u istoj ili sličnoj djelatnosti strane ugovornice-koja odobrava davanje.

DIO IV. RAZNE ODREDBE

Član 26.

Administrativni sporazumi

- (1) Vlade ili nadležni organi strana ugovornica zaključit će administrativni sporazum za provođenje ovog sporazuma, a mogu zaključiti i posebne sporazume.
- (2) Nadležni organi, organi za vezu i drugi organi se međusobno obavještavaju o svim preduzetim mjerama za provođenje ovog sporazuma i svim promjenama svojih pravnih propisa u vezi sa primjenom ovog sporazuma.

Član 27.

Organi za vezu

- (1) Organi za vezu ovlašteni za provođenje ovog sporazuma utvrđuju se administrativnim sporazumom.
- (2) Organi za vezu i nadležni nosioci sa nadležnim organima dogovaraju mjere za efikasno provođenje sporazuma, uključujući i postupak u vezi sa naknadom i isplatom novčanih davanja.

Član 28.

Uzajamna saradnja

- (1) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci pružaju uzajamnu besplatnu pomoć u primjeni ovog sporazuma.
- (2) Ljekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primjene pravnih propisa jedne strane ugovornice, a odnose se na lica koja u drugoj strani ugovornici imaju prebivalište ili boravište, obaviti će na zahtjev nadležnog nosioca i na njegov teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu prema tarifi i u skladu sa pravnim propisima koje on primjenjuje. Troškovi ljekarskih pregleda se ne nadoknađuju ako su obavljani u interesu nosilaca obje strane ugovornice.

Član 29.

Doznake

- (1) Novčana davanja na koja obavezuje ovaj sporazum nosioci isplaćuju u nacionalnoj valuti.
- (2) Ako je nosilac jedne strane ugovornice obavezan da izvrši plaćanje nosiocu druge strane ugovornice to plaćanje će izvršiti u nacionalnoj valuti druge strane ugovornice ako je valuta druge strane ugovornice konvertibilna. U suprotnom, plaćanja se izvršavaju u eurima.
- (3) Ako jedna strana ugovornica propiše ograničenje deviznog prometa strane ugovornice će učiniti sve kako bi se obezbijedila novčana sredstva za doznake koja pripadaju na osnovu ovog sporazuma.
- (4) Doznake po osnovu sporazuma se izvršavaju prema pravnim propisima i odredbama sporazuma za provođenje ovog sporazuma koji u trenutku doznačavanja važe na teritoriji strana ugovornica.

Član 30.

Oslobađanje od taksi i ovjera

- (1) Oslobađanje ili smanjenje taksi predviđeno propisima jedne strane ugovornice za pismene podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primjene njenih pravnih propisa odnosi se i na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koja se prilažu zbog primjene pravnih propisa druge strane ugovornice.
- (2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci bilo koje vrste koji se prilažu prilikom primjene ovog sporazuma ne podliježu nadovjeri nadležnih organa.

Član 31.

Upotreba jezika

- (1) Nosioci i nadležni organi strana ugovornica prilikom provođenja ovog sporazuma i pravnih propisa na koje se ovaj sporazum odnosi u međusobnoj komunikaciji, te u komunikaciji sa zainteresiranim licima i njihovim predstavnicima, mogu koristiti službeni jezik svoje države.
- (2) Nosioci i nadležni organi strana ugovornica ne mogu odbiti podneske ili dokumenta zato što su sačinjeni na službenom jeziku druge strane ugovornice.
- (3) Odluke i druga dokumenta organa koji provode ovaj sporazum mogu se direktno poslati licu na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 32.

Jednak tretman zahtjeva

- (1) Ako se zahtjevi, dokumenta i drugi podnesci za davanja, prema pravnim propisima jedne strane ugovornice, podnesu organu druge strane ugovornice koji je prema pravnim propisima koji se na njega primjenjuju ovlašten za njihov prijem, tretiraju se kao da su podnijeti nadležnom nosiocu.
- (2) Nadležni organ ili nosilac jedne strane ugovornice kojem je podnjet zahtjev, dokument ili drugi pisani podnesak, obavezan je da ga bez odlaganja, saglasno svojim pravnim propisima, prosljedi nadležnom nosiocu druge strane ugovornice.
- (3) Zahtjev za davanje podnjet prema pravnim propisima jedne strane ugovornice smatra se istovremeno i zahtjevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge strane ugovornice, osim ako podnosilac izričito traži da se odloži utvrđivanje prava na novčano davanje prema pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 33.

Pravo predstavljanja diplomatskih i konzularnih predstavništava

Diplomatske misije i konzularna predstavništva strana ugovornica mogu se bez posebnog punomoćja, na zahtjev zainteresiranog lica, direktno obraćati nadležnim organima, organima za vezu i nadležnim nosiocima druge strane ugovornice radi zaštite interesa svojih državljana.

Član 34.

Izvršni postupak

- (1) Izvršne odluke sudova, izvršne odluke i isprave nadležnih organa ili nosilaca o doprinosima i drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se u drugoj strani ugovornici u skladu s njenim pravnim propisima, odnosno njenim javnim poretkom.
- (2) Izvršne odluke i isprave priznate u skladu sa stavom 1. ovog člana izvršavaju se na teritoriji druge strane ugovornice. Izvršni postupak se provodi prema pravnim propisima koji se primjenjuju na izvršenje odgovarajućih odluka ili isprava strane ugovornice na čijoj teritoriji treba provesti izvršenje. Odluke i isprave moraju da sadrže potvrdu o izvršnosti (klauzula o izvršenju).
- (3) Uzajamna pomoć nosilaca u primjeni ovog člana ne uključuje zastupanje u sudskom postupku.

Član 35.

Naknada štete

- (1) Ako lice koje prema pravnim propisima jedne strane ugovornice prima davanje za štetu koja je nastala na teritoriji druge strane ugovornice i ima, prema njenim pravnim propisima, pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu naknadu prelazi na nosioca prve strane ugovornice prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
- (2) Ako je pravo na naknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovu istog slučaja štete, prenijeto, u skladu sa stavom 1. ovog člana, nosiocima obje strane ugovornice, treće lice može isplatiti naknadu štete jednom ili drugom nosiocu. Nosioci su obavezni namiriti svoja potraživanja po ovom osnovu srazmjerno davanjima koja isplaćuju.

Član 36.

Povrat neosnovano plaćenih iznosa

Ako je nosilac jedne strane ugovornice bez pravnog osnova ili greškom isplatio novčano davanje, ovako isplaćeni iznos može se odbiti u korist odnosno nosioca od odgovarajućeg davanja koje se isplaćuje prema pravnim propisima druge strane ugovornice. Obustava se vrši prema pravnim propisima druge strane ugovornice.

Član 37.

Zaštita podataka

- (1) Ukoliko na osnovu ovog sporazuma u smislu pozitivnih pravnih propisa obje strane ugovornice dođe do prosljeđivanja ličnih podataka, uz uvažavanje pravnih propisa koji su na snazi na teritoriji strana ugovornica, važe sljedeće odredbe:
 - (a) U svrhu provođenja ovog sporazuma jedna strana ugovornica može nosiocima druge strane ugovornice saopćiti samo lične podatke neophodne za ostvarenje davanja koje se pruža. Strana-primalac te podatke može obrađivati i koristiti isključivo za te potrebe. U svim drugim slučajevima se podaci ostalim nosiocima mogu predati samo uz prethodnu saglasnost nosioca koji ih je dostavio, a prema domaćim pravnim propisima koji se na tog nosioca odnose.
 - (b) Nosilac koji prima, u pojedinačnim slučajevima i na osnovu upita, izvještava nosioca koji dostavlja podatke u koju su svrhu i sa kakvim rezultatom dostavljeni podaci upotrijebljeni.
 - (c) Nosilac koji dostavlja podatke je dužan brinuti o tačnosti dostavljenih podataka, kao i o tome jesu li oni prijeko potrebni i primjereni zadatoj svrsi. Pri tome treba brinuti o zabranama dostavljanja podataka koje predviđaju interni pravni propisi te strane ugovornice. Ukoliko se ustanovi da su dostavljeni podaci netačni, ili se prema pravnim propisima strane ugovornice koja ih dostavlja nisu smjeli dostaviti, to neizostavno treba saopćiti nosiocu koji ih prima. Nosilac koji ih prima je, ukoliko je to umjesno, dužan te podatke ispraviti ili poništiti.

- (d) Licu na koje se podaci odnose na njegov zahtjev nosilac, odnosno nadležni organ, daje izvještaj o podacima koji su o njemu dostavljeni, o svrsi korištenja, o pravnoj osnovi i vremenskom roku njihovog korištenja, te o krugu lica kojima su podaci poslani ili se šalju, kao i za koje svrhe su dostavljeni. Inače pravo takvog lica na obavještanje o njegovim ličnim podacima podliježe intemom zakonodavstvu one strane ugovornice od čijeg nosioca, odnosno nadležnog organa, se izvještaj traži.
- (e) Ukoliko je neki nosilac jedne strane ugovornice na osnovu ovog sporazuma dostavio lične podatke, organ druge strane ugovornice, koji ih je primio, se ne može, u okviru svoje odgovornosti propisane nacionalnim pravom, u odnosu na oštećeno lice, da bi se oslobodio odgovornosti, pozivati na to da su dostavljeni podaci bili netačni. Na odštetu koja se plaća zbog netačno dostavljenih podataka se primjenjuju pravni propisi strane ugovornice prema mjestu kršenja propisa.
- (f) Primljeni lični podaci se neodložno brišu kada prestanu biti potrebni u svrhu zbog koje su poslani.
- (g) Nosilac koji dostavlja i nosilac koji ih prima su dužni evidentirati dostavu i prijem ličnih podataka.
- (h) Nosilac koji dostavlja i nosilac koji prima su dužni dostavljene lične podatke djelotvorno zaštititi od neovlaštenog pristupa, neovlaštene promjene i neovlaštenog objavljivanja.
- (i) Strana ugovornica koja prima podatke je podjednako kao i ona koja ih dostavlja dužna na zahtjev dotičnog lica ispraviti neispravne podatke, odnosno poništiti one kojima je bespravno rukovala. Drugu stranu treba neodložno obavijestiti o ispravci ili poništenju.
- (j) Strane ugovornice će obezbijediti da dotična lica u slučaju kršenja njihovih prava u vezi sa zaštitom podataka imaju pravo na pravni lijek, pa i sudski, u skladu sa zakonodavstvom strane ugovornice prema mjestu kršenja prava.

- (2) Odredbe stava 1. ovog člana se dosljedno primjenjuju i na poslovnu tajnu, s tim što to ne može povlačiti za sobom ograničavanje prava vezanih za lične podatke.

Član 38.

Rješavanje sporova

- (1) Sporove u tumačenju ili primjeni ovog sporazuma rješavaju sporazumno nadležni organi strana ugovornica.
- (2) Ako nastali problem nije moguće riješiti na način iz stava 1. ovog člana, rješava se diplomatskim putem.

DIO V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Prijelazne odredbe

- (1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanje za period prije njegovog stupanja na snagu.
- (2) Prilikom primjene ovog sporazuma uzimaju se u obzir pravno bitne okolnosti, koje su u smislu pravnih propisa strana ugovornica važile prije njegovog stupanja na snagu.
- (3) Pojedinačne odluke o odbijanju, donijete prije stupanja na snagu Sporazuma, ne sprečavaju ponovno odlučivanje u skladu sa ovim sporazumom.
- (4) Davanja utvrđena prije stupanja na snagu ovog sporazuma neće se ponovo utvrđivati.

Član 40.

Specifične obaveze Republike Mađarske u vezi sa ovim sporazumom

Ovaj sporazum nema uticaja na obaveze Republike Mađarske koje slijede iz njenog članstva u Evropskoj uniji. Prema tome se ni ukupne ni pojedinačne odredbe ovog sporazuma ne mogu citirati niti tumačiti tako da stavljaju van snage, mijenjaju ili na bilo koji način utječu na obaveze Republike Mađarske preuzete Sporazumom o priključenju i one koje slijede iz Ugovora o osnivanju Evropske zajednice,

Ugovora o Evropskoj uniji i općenito iz primarnog i sekundarnog prava Evropske unije.

Član 41.

Stupanje na snagu

- (1) Ovaj sporazum podliježe ratifikaciji. O provedenom internom postupku potrebnom za stupanje na snagu strane ugovornice se međusobno obavještavaju diplomatskim putem. Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana četvrtog mjeseca po isteku mjeseca u kojem je dostavljeno posljednje obavještenje.
- (2) Stupanjem na snagu ovog sporazuma u odnosima između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske prestaje važiti Konvencija između Vlade Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Vlade Narodne Republike Mađarske o uređenju pitanja socijalnog osiguranja njihovih državljana, zaključena u Budimpešti 7. oktobra 1957. godine, osim stečenih prava na davanje i već pokrenutih postupaka ako se oni odnose na period u kojem je bila na snazi Konvencija koja se ovim sporazumom stavlja van snage.

Član 42.

Trajanje i otkazivanje

- (1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica ga može, u tekućoj kalendarskoj godini, u pismenoj formi, diplomatskim putem, otkazati zaključno sa 31. decembrom tekuće godine, pri čemu otkazni rok ne može biti kraći od tri mjeseca.

- (2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primjenjuju na stečena prava.

U potvrdu ovoga opunomoćenici strana ugovornica su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Sarajevu, 12. juna 2008. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, te mađarskom jeziku, pri čemu je svih osam tekstova jednako vjerodostojno.

Za Bosnu i Hercegovinu
dr. Nikola Špirić

Za Republiku Mađarsku
Ferenc Gyurcsany

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-2978-43/08
26. novembra 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Nebojša Radmanović, s. r.

Na osnovu člana V 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 273/08 od 29. oktobra 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 48. sjednici, održanoj 26. novembra 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI ADMINISTRATIVNOG SPORAZUMA ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Član 1.

Ratifikuje se Administrativni sporazum za sprovođenje Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, potpisan u Sarajevu 12. juna 2008. godine na bosanskom, hrvatskom, srpskom i mađarskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma glasi:

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE MAĐARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

Na osnovu člana 26. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Mađarske o socijalnom osiguranju i socijalnoj sigurnosti, koji je potpisan u _____ godine (u daljnjem tekstu: Sporazum) strane ugovornice su se dogovorile:

I. DIO - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

Pojmovi i izrazi koji se upotrebljavaju u ovom administrativnom sporazumu imaju isto značenje kao u Sporazumu.

Član 2.

Organi za vezu

U skladu sa članom 27. Sporazuma, organi za vezu su:

U Bosni i Hercegovini:

1. Zdravstveno osiguranje, zdravstvena zaštita i materinstvo:

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo,
 - b) U Republici Srpskoj: Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
 - c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,
2. Penzijsko i invalidsko osiguranje:
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
 - b) U Republici Srpskoj: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,
3. Povrede na radu i profesionalne bolesti:
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine:
 - Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo,
 - Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
 - b) U Republici Srpskoj:
 - Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
 - Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina.

- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,
- 4. Novčana naknada za slučaj nezaposlenosti:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za zapošljavanje, Sarajevo,
- b) U Republici Srpskoj: Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Pale,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko.

- 5. Novčana naknada za materinstvo:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Sarajevo,
- b) U Republici Srpskoj: Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, Bijeljina,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Odjel za zdravstvo i ostale usluge, Brčko.

U Republici Madarskoj:

- a) **za penzije:** Zemaljska direkcija za penzijsko osiguranje, Budimpešta,
- b) **za nezaposlenost:** Ured za zapošljavanje i socijalna pitanja, Budimpešta,
- c) **za sva ostala pitanja:** Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

Član 3.

Nadležni nosioci

U cilju primjene pravnih propisa iz člana 2. stav 1. Sporazuma, nadležni nosioci su:

Za Bosnu i Hercegovinu:

- 1. Zdravstveno osiguranje, zdravstvena zaštita i materinstvo:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja u kantonu,
- b) U Republici Srpskoj: Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

- 2. Penzijsko i invalidsko osiguranje:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
- b) U Republici Srpskoj: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,

- 3. Povrede na radu i profesionalne bolesti:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine:
- organizaciona jedinica nosioca zdravstvenog osiguranja u kantonu,
 - Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Mostar,
- b) U Republici Srpskoj:
- Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, Banjaluka,
 - Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikta BiH, Brčko,

- 4. Novčana naknada za slučaj nezaposlenosti:**
- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: kantonalna služba za zapošljavanje,
- b) U Republici Srpskoj: Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Pale,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,

- 5. Novčana naknada za materinstvo:**

- a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu i dječiju zaštitu,
- b) U Republici Srpskoj: Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske, Bijeljina,
- c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, Brčko.

Za Republiku Madarsku:

- a) **za penzije:** Zemaljska direkcija za penzijsko osiguranje, Budimpešta,
- b) **za nezaposlenost:** Fond za tržište radnom snagom, Budimpešta,
- c) **za sva ostala pitanja:** Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.

Član 4.

Zadaci organa za vezu

- (1) U cilju primjene Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma organi za vezu određeni u članu 2. ovog administrativnog sporazuma mogu kontaktirati neposredno, kao i sa osiguranicima i njihovim punomoćnicima i uzajamno se pomagati u cilju sprovođenja Sporazuma. Organi za vezu svoje nadležnosti iz ovog administrativnog sporazuma mogu prenositi na druge institucije, u skladu sa pravnim propisima koje primjenjuju.
- (2) Organi za vezu sporazumno utvrđuju zajedničke postupke i potvrde (obrasce) potrebne za primjenu Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma.

II. DIO - ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 5.

Potvrde (obrasci) o pravnim propisima koji se primjenjuju

- (1) U slučajevima iz čl. 8. i 9. Sporazuma potvrda (obrazac) izdata na zahtjev zaposlenog, poslodavca ili lica koje obavlja samostalnu djelatnost potvrđuje da lice ostaje osigurano prema pravnim propisima strane ugovornice iz koje se upućuje.
- (2) Potvrdu (obrazac) iz stava 1. ovog člana izdaje:
- za primjenu pravnih propisa u Bosni i Hercegovini: nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine,
 - za primjenu pravnih propisa u Republici Madarskoj: Zemaljska kasa za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.
- (3) Nosilac koji izdaje potvrdu (obrazac), na zahtjev, obavještava nosioca druge strane ugovornice iz stava 2. ovog člana o broju i sadržini izdatih potvrda (obrazaca).
- (4) Ako se potvrda (obrazac) iz stava 1. ovog člana ne prezentira, nosilac jedne strane ugovornice izuzetno može zahtijevati njeno naknadno izdavanje od strane nosioca druge strane ugovornice iz stava 2. ovog člana.

Član 6.

Izuzeci

- (1) Radi primjene člana 10. Sporazuma zahtjev za davanje saglasnosti o primjeni pravnih propisa se podnosi:
- u Bosni i Hercegovini:
 - a) U Federaciji Bosne i Hercegovine: Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, Sarajevo,
 - b) U Republici Srpskoj: Ministarstvu za rad i boračko-invalidsku zaštitu, Banjaluka,
 - c) U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine: Zavodu za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Brčko,
 - u Republici Madarskoj: Zemaljskoj kasi za zdravstveno osiguranje, Budimpešta.
- (2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana se podnosi na potvrdu (obrazcu), u tri primjerka.

- (3) Nadležni organ iz stava 1. ovog člana svoju saglasnost potvrđuje dostavljanjem potvrde (obrasca), u dva primjerka, nadležnom organu druge strane ugovornice.

Član 7.

Korištenje prava izbora

- (1) Lice iz člana 9. stav 4. Sporazuma može da koristi pravo izbora u roku od 3 mjeseca od datuma otpočinjanja sa radom. Za lice koje je u trenutku stupanja na snagu Sporazuma već zaposleno, rok teče od datuma stupanja na snagu Sporazuma.
- (2) Za lice pomenuto u stavu 1. ovog člana pravne posljedice usljed korišćenja prava na izbor važe od prvog dana narednog mjeseca po isteku mjeseca u kojem se izjasnilo o izboru prava.

III. DIO - ODREDBE O DAVANJIMA U NATURI

Član 8.

Pružanje davanja u naturi

- (1) a) U slučaju korišćenja davanja u naturi na osnovu čl. 12.-14. i 23. stav 1. Sporazuma pravo na davanja u naturi se dokazuje potvrdom (obrascem) izdatim od strane nadležnog nosioca.
- b) Ako podnosilac zahtjeva prilikom korišćenja prava na davanja u naturi nije mogao da prezentira potvrdu (obrazac), podnosilac zahtjeva, davalac usluga ili nosilac nadležan prema mjestu prebivališta ili boravišta zatražiće njeno naknadno izdavanje od nadležnog nosioca. Ukoliko je na teritoriji Republike Mađarske pruženo davanje u skladu sa članom 12. stav 1., uz zahtjev za naknadnim izdavanjem potvrde (obrasca) podnesenim nadležnom nosiocu u Bosni i Hercegovini, prilaže se i odgovarajući medicinski izvještaj.
- (2) Lice koje koristi davanja u naturi na osnovu člana 12. stav 2. Sporazuma na teritoriji druge strane ugovornice obavezno je da prezentira potvrdu (obrazac) kojom se potvrđuje da je nadležni nosilac odobrio liječenje u drugoj strani ugovornici u skladu sa njegovim zdravstvenim stanjem. Ova potvrda (obrazac) treba da sadrži najduže vrijeme do kada se davanja u naturi mogu pružati.
- (3) Lice iz člana 12. stav 3. i člana 13. stav 2. Sporazuma koje želi da koristi davanja u naturi prema mjestu prebivališta obavezno je da sebe, odnosno članove svoje porodice prijavi kod nosioca nadležnog prema mjestu svog prebivališta predajući potvrdu izdatu od nadležnog nosioca kojom se potvrđuje da on, odnosno njegovi članovi porodice imaju pravo na davanja u naturi.
- Primjerak potvrde (obrasca) o pravu na davanje u naturi dostavlja se, od strane nadležnog nosioca, nosiocu nadležnom prema mjestu prebivališta.
- Ako se ne dostavi odgovarajuća potvrda (obrazac) nosilac nadležan prema mjestu prebivališta zatražiće njeno izdavanje od nadležnog nosioca, na zahtjev lica na koje se odnosi.
- Radi korišćenja prava na davanje u naturi lica iz člana 12. stav 4. i člana 13. st. 3. i 4. Sporazuma, nosilac nadležan prema mjestu prebivališta uručuje licu kopiju potvrde (obrasca).
- Izdata potvrda (obrazac) važi do posljednjeg dana roka koji je na njoj naveden ili dok nosilac nadležan prema mjestu prebivališta ne dobije zvanično pismeno obavještenje o prestanku njenog važenja na odgovarajućoj potvrdi (obrascu) izdatoj od strane nadležnog nosioca.
- Nosilac mjesta prebivališta obavještava nadležnog nosioca o svim evidencijama, odnosno o činjenicama od značaja za korišćenje prava.

Član 9.

Nadoknada davanja u naturi u slučaju nepridržavanja propisanog postupka

- (1) Licu iz čl. 12.-14. Sporazuma koje je koristilo pravo na davanja u naturi na način koji nije predviđen članom 8. ovog

administrativnog sporazuma, nastale troškove nadoknazuje nadležni nosilac prema pravnim propisima koje on primenjuje.

- (2) Nosilac koji je pružio davanja iz stava 1. ovog člana obavezan je da nadležnom nosiocu, na njegov zahtjev, dostavi neophodnu dokumentaciju.

Član 10.

Obavještenje o nesposobnosti za rad i bolničkom liječenju

Nadležni nosioci i nosioci strana ugovornica se slanjem odgovarajućih potvrda (obrazaca) uzajamno obavještavaju o slučajevima nesposobnosti za rad i bolničkom liječenju lica na koja se odnosi Sporazum.

Član 11.

Nadoknada troškova za davanja u naturi

- (1) Zahtjev za nadoknadu troškova za davanja pružena licima iz čl. 12. - 14. Sporazuma se dostavlja šestomesečno na potvrdi (obrascu), a najkasnije u roku od tri godine.
- (2) Nadoknada nespornih troškova se vrši najkasnije u roku od šest mjeseci od dana prijema potvrde (obrasca).
- (3) Isplata se vrši u EURO doznakom iznosa konvertovanog po kursu na dan ispostave potvrde (obrasca) iz stava 1. ovog člana.

Član 12.

Odobranja davanja veće vrijednosti

- (1) Davanja u smislu člana 14. Sporazuma su:
- proteze udova, grudi, kao i grudnjaci, odnosno kupaci kostimi za nošenje grudnih proteza, ortopedska pomagala i sprave za oslanjanje, uključujući obloženi ortopedski steznik sa dopunskim dijelovima, priborom i alatom,
 - ortopedske cipele po mjeri, po potrebi zajedno sa pripadajućom normalnom cipelom,
 - plastika čeljusti i lica, perika,
 - vještačko oko, kontaktno sočivo, naočare za uvećanje i naočare sa durbinom,
 - slušna pomagala, akustični i fonetički aparati, cohlearni implantati, govorni procesor,
 - vještački zubi (ugradeni ili koji se vade) i proteze za otvaranje usne šupljine,
 - vozila za bolesnike (ručna i motorna), invalidska kolica i ostala mehanička pomagala za kretanje sa priborom, psi vodiči za slijepe,
 - kompjuter koji govori,
 - koncentrator kiseonika,
 - pumpa za insulin,
 - zamjena sredstava navedenih pod tačkama od a - j,
 - liječenje i boravak u sanatorijima, odmaralištima ili liječilištima,
 - mjere za povraćaj funkcionalnih sposobnosti,
 - sva ostala pomagala za liječenje, medicinska sredstva i druga davanja u naturi veće vrijednosti, čija vrijednost prelazi iznos od 500 EURO.
- (2) Nosilac one strane ugovornice na čijoj se teritoriji pružaju davanja na zato predviđenoj potvrdi (obrascu) traži od nadležnog nosioca saglasnost za odobrenje davanja veće vrijednosti.

IV. DIO - ODREDBE O NOVČANIM DAVANJIMA

Član 13.

Obrada zahtjeva

- (1) Nosilac one strane ugovornice kod koga je podnijet zahtjev za davanje zatražiće od podnosioca zahtjeva da priloži raspoloživu dokumentaciju koja je potrebna nadležnom nosiocu druge strane ugovornice za obradu zahtjeva, a naročito podatke o periodima, vrsti i mjestima zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti, kao i podatke o poslodavcu.
- (2) Nadležni nosioci su dužni da se međusobno obavještavaju o svakom zahtjevu za davanje i svim činjenicama od značaja za ostvarivanje prava i utvrđivanje visine davanja, pri čemu

- potvrđivanje podataka na utvrđenoj dvojezičnoj potvrdi (obrascu) zamjenjuje dostavljanje originalne dokumentacije.
- (3) Nadležni nosioci, takođe, međusobno dostavljaju pregled zaposlenja, odnosno djelatnosti koje su obavljane u drugoj strani ugovornici, kao i, eventualno, u trećoj državi uz odgovarajuću dokumentaciju u originalu, odnosno u fotokopiji koju su ovjerali, uključujući i radnu knjižicu.
 - (4) Nadležni nosilac kome je podnjet zahtjev za davanje potvrđuje nosiocu druge strane ugovornice periode osiguranja, koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koje on primjenjuje.
 - (5) Nadležni nosioci se međusobno obavještavaju, na utvrđenoj potvrdi (obrascu), o okončanju postupka za utvrđivanje prava na davanje.
 - (6) Na davanja za slučaj nezaposlenosti se primjenjuju st.1., 3., 4. i 5. ovog člana.

Član 14.

Isplata novčanih davanja

- (1) Nadležni nosioci strana ugovornica isplaćuju novčana davanja neposredno korisniku prava u skladu sa svojim pravnim propisima.
- (2) U skladu sa propisima koji se primjenjuju korisnik novčanog davanja je obavezan, na zahtjev nadležnog nosioca, da dostavi potvrdu o životu na utvrđenoj potvrdi (obrascu).

V. DIO - RAZNE ODREDBE

Član 15.

Razmjena podataka i informacija

- (1) Organi za vezu ili nadležni nosioci strana ugovornica jednom godišnje razmjenjuju podatke o izvršenim isplatama na osnovu Sporazuma. Podaci se odnose na broj korisnika i ukupan iznos izvršenih isplata datih po vrsti davanja.
- (2) Nadležni nosioci ugovornih strana se međusobno i bez odlaganja obavještavaju o svim činjenicama važnim za davanja o kojima imaju saznanje, ako postoji pravo na

davanje u skladu sa pravnim propisima obje ugovorne strane, a naročito o:

- a) utvrđivanju, obustavi ili ukidanju nekog davanja,
- b) dokazivanju novog perioda osiguranja,
- c) započinjanju vršenja ili obavljanju određenog zanimanja ili samostalne djelatnosti,
- d) zaključivanju novog braka od strane udovca-udovice,
- e) smrti korisnika davanja,
- f) sticanju državljanstva druge države,
- g) prestanku školovanja,
- h) promjeni prebivališta, odnosno boravišta.

Član 16.

Potvrde (obrasci) i postupci

- (1) Organi za vezu ugovornih strana utvrđuju obrasce (potvrde) i postupke potrebne za primjenu Sporazuma.
- (2) U slučaju kada osiguranik podnese zahtjev neposredno nosiocu druge strane ugovornice, tada taj nosilac prosljeđuje zahtjev nadležnom nosiocu prve strane ugovornice radi sprovođenja postupka u skladu sa Sporazumom.

Član 17.

Stupanje na snagu

Strane ugovornice se međusobno obavještavaju diplomatskim putem o sprovedenom internom postupku potrebnom za stupanje na snagu ovog administrativnog sporazuma. Ovaj administrativni sporazum stupa na snagu sa danom stupanja na snagu Sporazuma i na snazi ostaje koliko i Sporazum.

Sačinjeno u Sarajevu, 12. juna 2008. godine, u dva izvornika na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, te mađarskom jeziku, pri čemu je svih osam tekstova jednako vjerodostojno.

Za Bosnu i Hercegovinu
dr. Nikola Šprić

Za Republiku Mađarsku
Ferenc Gyurcsany

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-2978-42/08
26. novembra 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Nebojša Radmanović, s. r.